
Velkommen til landsstyremøte på Lillehammer

FRA FORENINGEN

OLA PRESTEGARDEN

TOM GERNER

Oppland legeforening

Oppland legeforening ønsker landsstyreprerentanter, øvrige medlemmer og gjester velkommen til landsstyremøtet på Lillehammer 18.–20. oktober 2000.

Oppland dannet sammen med Hedmark og Akershus ett fylke frem til 1756. Da ble Opplandenes Amt bestående av Hedmark og Oppland, opprettet. Det er således ikke uten historisk grunn at det i dag planlegges sammenslåing av fylker med utgangspunkt i helseregionene. Først i 1781 ble Oppland eget fylke. Etter at sykehusstrukturen for alvor begynte å ta form etter krigen, utviklet man to likeverdige fylkessykehus i Lillehammer og Gjøvik med hovedvekt på somatikk, samt Prestesæter psykiatriske sykehus på Reinsvoll. Fra 1. februar i år er disse formelt slått sammen til Oppland sentralsykehus.

Topografisk er Oppland svært variert – fra de 2 000 meter høye tindene i Jotunheimen til flatbygdene på Toten og Hadeland. Oppland har Nord-Europas høyeste fjell med Galdhøpiggen og Glittertind som de høyeste. Fylket deler seg i to dalfører, Gudbrandsdalen og Valdres, i tillegg til flatbygdene i sør. Fylket har 182 000 innbyggere.

Langt til havet

Et forhold som sannsynligvis har hatt stor betydning så vel for næringsliv som for opplendingenes personlighet, er at vi ikke har adgang til havet. Historisk sett er Oppland et land- og skogbruksfylke og er etter hvert blitt landets største reiselivsfylke med

28 000 gjestesenger. Helsebringende fjelluft og sanatorier for brystsvake og pasienter som trengte rekreasjon, var begynnelsen på turistnæringen i Oppland. Rekreasjon som del av helsetilbudet er fortsatt viktig, og her finnes til sammen 450 behandlingsplasser i opptreningsentre. Naturen i Oppland er mangfoldig. Fylket har store områder med skog, fjell, vassdrag og kulturlandskapsområder, fire nasjonalparker og to naturreservater.

Lillehammer i vinterdrakt. Begge foto Oppland fylkeskommune

Aktivt kulturliv

Fylket har et aktivt kulturliv innen musikk, dans, litteratur, billedkunst, treskurd og kunsthåndverk. Av landets 2 500 fredede bygninger ligger 500 i Oppland. Bjørnstjerne Bjørnson, Sigrid Undset, Tor Jonsson, Vera Henriksen, Jakob Weidemann med flere er kunstnere som tilbrakte store deler av tiden i Oppland.

Det drives flere betydelige kulturinstitusjoner i Lillehammer: Maihaugen med de Sandvigske Samlinger, Malerisamlingen, Kulturhuset Banken, Kunstnersenteret i Oppland, Norsk vegmuseum, Kjøretøyhistorisk museum, Bjerkebæk som er Sigrid Undsets hjem, OL-museet samt Nansenskolen. Nord for byen ligger Hunderfossen familiepark med mulighet for opplevelse og læring både for ung og gammel. Her ligger også den olympiske bob- og akebanen.

Maihaugen

Marked og handel

Lillehammer fikk fulle kjøpstadsrettigheter i 1842, så det er en relativt ung by som i dag er handelssenter for det nordlige Mjøsområdet og bygdene i Gudbrandsdalen. Byen har rike tradisjoner som markeds plass langt tilbake i historien. I Sturla Tordssons saga om Håkon Håkonsson nevnes Lillehammer nettopp som overnattingssted og markeds plass. Det var i dette området birkebeinerne Torstein Skevla og Skjervald Skrukka overnattet med kongsbarnet Håkon på flukt fra baglerne i 1205. På begynnelsen av 1800-tallet ble det ved kongelig resolusjon bestemt at det årlig skulle være offisielt marked ved Hammer gård. Markedet var viden kjent på 1800-tallet. Folk kom for å handle, men de kom også for å drikke og danse. Uten sammenlikning for øvrig – det er ikke første gang folk samles på Lillehammer både til hverdag og fest.

OL-byen

15. september 1988 ble Lillehammer tildelt de 17. olympiske vinterleker. Fra den dagen forandret hjerteslagene seg i den lille byen på solsiden av Mjøsa. 12.–27. februar 1994 ble en folkefest. Værguder og ozonlag var på byens side. Idrettsanlegg og infrastruktur ble bygd opp. Møte med mange og nye mennesker gav oss mye glede. Dertil har området rundt Mjøsa nå et av verdens mest moderne telekommunikasjonsnett, og vi har en by som er rustet opp. Nye utfordringer har stått i kø.

Siden 1993 har Lillehammer vært en av forsøkskommunene med fastlegeordning. Erfaringene fra befolkningen har vært positive, med få negative tilbakemeldinger. Vi har blant annet registrert en betydelig reduksjon i

behovet for legevaktbesøk i denne perioden. Dette temaet burde være ett av mange som bringer deg til årets landsstyremøte.

Vi ønsker vel møtt til forhåpentligvis minnerike dager på Lillehammer!

Publisert: 20. juni 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. juni 2026.